

ESITYS 1

JOENSUU- KONTIOMÄKI RAIDELIIKENTEEN KEHITTÄMINEN

1. Valtion talousarvion mukainen hallinnonala, johon esitys kuuluu
Liikenne- ja viestintäministeriö

2. Valtion talousarvion mukainen momentti (jos tiedossa)
Ei tiedossa

3. Esityksen/hankkeen nimi (määrärahan käyttötarkoitus)
Joensuu- Kontiomäki- raideliikenteen kehittäminen

4. Kustannusarvio (kokonaiskustannusarvio ja valtion rahoitusosuus/esitetyn määrärahan osuus)

Tehtyjen arvioiden mukaan kyse on 182,5–217,5 miljoonan euron investoinnista.

Ote Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tiedotteesta:

Kohtauspaikkojen lisääminen Uimaharju–Nurmes-välille (noin 28 M€)

Junakulun valvonta Nurmes–Kontiomäki-välille (noin 21 M€)

Joensuu–Kontiomäki-rataosan sähköistys (noin 77 M€)

Lieksa–Maanselkä-välin päällysrakenteen uusiminen (50–85 M€)

Kapasiteetin lisääminen Nurmes–Kontiomäki-välillä välisuojustuspistein (noin 6,5 M€)

5. Toimenpiteiden kuvaus ja esityksen/määrärahan perustelut sekä taustatiedot:

Joensuu–Kontiomäki -rataosuus on 268 kilometriä pitkä ja se on sähköistämätön.

Rataosuus on Itä- ja Koillis-Suomen logistisen järjestelmän kannalta kriittinen, mutta sen nykyinen kunto ja kapasiteetti eivät vastaa alueen teollisuuden, huoltovarmuuden, eikä henkilöliikenteen tarpeita.

Rataosuus muodostaa yhden Suomen merkittävimmistä puuraaka-aineen kuljetusväylistä, ja sen toimivuus vaikuttaa suoraan metsäteollisuuden kilpailukykyyn ja investointihalukkuuteen. Hitausrajoitukset, painorajoitukset ja puuttuva sähköistys nostavat kuljetuskustannuksia ja heikentävät koko alueen toimintaympäristöä.

Rataosuudella on merkittävä rooli valtakunnallisen huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden kannalta.

Se tarjoaa vaihtoehtoisen pohjois–eteläsuuntaisen yhteyden Savon radalle ja pääradalle, mikä vahvistaa kuljetusjärjestelmän kriisinkestävyyttä ja toimintavarmuutta. Raideyhteys Tornion ja Haaparannan kautta edelleen Narvikiin parantaa huoltovarmuutta ja sotilaallista liikkuvuutta.

Ilmastotavoitteiden kannalta merkittävin vaikutus syntyy tavaraliikenteen siirtymästä maanteiltä raiteille: sähköistys ja kapasiteetin lisäys mahdollistavat raskaiden kuljetusten tehokkaan ja vähähiilisen reitittämisen Itä- ja Pohjois-Suomeen.

Kehittämisen tarpeet ja hyödyt

Teollisuuden selkäranka

Yksi tärkeimmistä puutavaran kuljetusväylistä

Nopea ja luotettava kuljetus eli kilpailukykyä metsäteollisuudelle

Huoltovarmuuden varareitti

Vaihtoehtoinen kuljetusväylä Savon radalle ja pääradalle
Vahvistaa koko Itä-Suomen logistista turvallisuutta ja varautumista

Ilmastohyödyt ja liikenteen siirtymä

Raskas tavaraliikenne raiteille tarkoittaa vähemmän rekkaliikennettä
Sähköistys vähentää päästöjä merkittävästi

Alueen elinvoima ja palvelut

Parantaa Joensuun, Lieksan, Nurmeksen, ja edelleen Vuokatin ja Kajaanin
välisiä yhteyksiä sekä lisää matkailun ja työssäkäynnin mahdollisuuksia

6. Esityksen luonne (määrärahaesitys/lakialoite/muu)

Määrärahaesitys

7. Toteuttamisvalmius (ideavaihe/suunnittelu käynnissä/toteutusvalmis)

Suunnitteluvalmius

8. Toteutusaikataulu

Suunnittelu- ja toteuttamisaikataulu vv. 2027–2045

- 1) Peruskorjaus ja kapasiteetin lisäys
- 2) Sähköistyksen vaiheistus
- 3) Digitaaliset liikennejärjestelmät
- 4) Nopea ja luotettava henkilö- ja tavaraliikenne

9. Yhteystiedot

Lieksan kehitys Oy LieKe, Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy, Lieksan ja
Nurmeksen kaupungit sekä Juuan kunta